

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Ν. Μπουλαξή

Κοινοποίηση

ΛΑΓΗΕ

Κάστορος 72

185 45 Πειραιάς

Υπόψη: Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου, κ. Μιχάλη Φιλίππου

ΥΠΕΝ

Μεσογείων 119,

101 92 Αθήνα

Υπόψη: κ. Υπουργού, Καθ. Γ. Σταθάκη

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 450

Αθήνα, 25.09.2017

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί της πρότασης του Λειτουργού της Αγοράς για την αναπροσαρμογή της ετήσιας ποσότητας προθεσμιακών προϊόντων προς δημοπράτηση για το 2017, τον καταμερισμό αυτής και το πρόγραμμα διεξαγωγής των δημοπρασιών

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ο ρυθμιστικός μηχανισμός των δημοπρασιών προθεσμιακών προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας εισήχθη με σκοπό τη μείωση του μεριδίου αγοράς της ΔΕΗ ΑΕ στην αγορά της λιανικής κάτω από 50% έως το 2020 και την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού σε αυτή, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και των τιμών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές (βλ. την παρ. 4.3. της Ενότητας Γ' του άρθρου 3 του Ν. 4336/2015, το άρθρο 133 του Ν. 4389/2016).

Σύμφωνα, ωστόσο, με τα δημοσιευμένα στοιχεία (Μηνιαία Δελτία ΗΕΠ του ΛΑΓΗΕ, Μηνιαία Δελτία Ενέργειας του ΑΔΜΗΕ), **το μερίδιο της ΔΕΗ από τον Μάιο έως και τον Αύγουστο του 2017 παραμένει σχεδόν στάσιμο περίπου στο 86%**. Χαρακτηριστικά, το μερίδιο της ΔΕΗ τον Μάιο 2017 –σύμφωνα με τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ- στην λιανική αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος ήταν 86,0% (προσεγγιστικά αναλύεται – στοιχεία ΛΑΓΗΕ- σε 98,57% στην ΥΤ, 65,97% στην ΜΤ και 90,98% στην ΧΤ) και από τότε παραμένει σχεδόν σταθερό, αφού τον Αύγουστο 2017 ήταν 85,5% (προσεγγιστικά αναλύεται – στοιχεία ΛΑΓΗΕ- σε 98,37% στην ΥΤ, 69,93% στην ΜΤ και 90,09% στην ΧΤ).

Η στασιμότητα αυτή σε όλες τις κατηγορίες πελατών, με ελάχιστες διαφοροποιήσεις τόσο στη Χαμηλή Τάση, όσο και στη Μέση και Υψηλή Τάση, είναι κατά τη γνώμη μας ενδεικτική των ελάχιστων περιθωρίων ανταγωνισμού που διαμορφώνονται. Ελάχιστων περιθωρίων που δεν συνάδουν ούτε με τη συνεχή αύξηση του αριθμού των εναλλακτικών προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, ούτε με τον διαπιστωμένο εντεινόμενο ανταγωνισμό που αναπτύσσεται μεταξύ αυτών. Η αδυναμία διείσδυσης εναλλακτικών προμηθευτών στην αγορά – ανεξαιρέτως κατηγορίας και προφίλ καταναλωτών – πιστεύουμε πως είναι αποτέλεσμα σειράς πρόσφατων άστοχων επιμέρους ρυθμιστικών παρεμβάσεων, είτε σε άμεση σχέση με το μηχανισμό των δημοπρασιών προθεσμιακών προϊόντων (βλ. καθυστέρηση στην υλοποίηση δημοπρασιών, κατάτμηση προϊόντων, οπισθοβαρείς δημοπρασίες, ελεύθερη συμμετοχή στην πρωτογενή Αγορά) είτε εμμέσως στο ευρύτερο πλαίσιο της αγοράς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας (βλ. επιβολή χρέωσης Προμηθευτή).

Το άνοιγμα της αγοράς προμήθειας και η αύξηση του ανταγωνισμού εξαρτώνται από ένα σύνολο παραμέτρων, η επίδραση των οποίων δεν μπορεί και δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται μεμονωμένα, αλλά να αξιολογείται και συνδυαστικά. Για παράδειγμα, η κατάτμηση των ποσοτήτων σε πολλαπλές δημοπρασίες έχει ως αποτέλεσμα να διαμορφώνεται η τιμή του δημοπρατούμενου προϊόντος σε υψηλά επίπεδα. Αυτό το επίπεδο τιμών όχι μόνο δεν βοηθάει στην αύξηση του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά αλλά δεν μπορεί καν να εξισορροπήσει τη μεγάλη και καθόλα στρεβλή επιβάρυνση που έχει επιβληθεί με τη νέα χρέωση προμηθευτή για τον Ειδικό Λογαριασμό ΑΠΕ και η οποία αντισταθμίζει σε συντριπτικό βαθμό τα όποια οφέλη για τον ανταγωνισμό.

Επιπλέον θεωρούμε ότι θα πρέπει να αναθεωρηθούν οι προϋποθέσεις συμμετοχής στις δημοπρασίες προθεσμιακών προϊόντων έτσι ώστε αυτή η διαδικασία να λειτουργήσει αποτελεσματικά υπέρ της επίτευξης του βασικού της στόχου που είναι το άνοιγμα του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού. Η αναθεώρηση αυτή θα πρέπει να θέτει ως κριτήριο επιλεξιμότητας για τη συμμετοχή **κάθε ενδιαφερόμενου** στις δημοπρασίες προθεσμιακών προϊόντων την ανάπτυξη διακριτής δραστηριότητας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

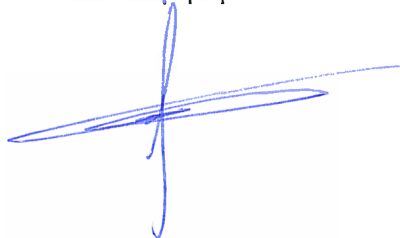
Παρότι δε επανειλημμένως έχουν επισήμως εκφραστεί οι ενστάσεις της αγοράς και ενώ έχει αποδεδειγμένα διαφανεί η αστοχία των εν λόγω ρυθμίσεων, διαπιστώνουμε ότι με μεγάλη δυσκολία και κυρίως μεγάλη καθυστέρηση λαμβάνονται σε κάποιες εκ των περιπτώσεων διορθωτικά μέτρα από τις Αρχές.

Πλέον πρόσφατο παράδειγμα αστοχίας αποτελεί η πρόταση του Λειτουργού της Αγοράς να κατανείμει την αυξημένη προς δημοπράτηση ποσότητα σε δύο ξεχωριστά προθεσμιακά προϊόντα και σε δύο ξεχωριστές δημοπρασίες. Σημειώνεται ότι η **αυξημένη ποσότητα προέκυψε κυρίως επειδή ήδη δεν επιτυγχάνονται οι στόχοι ανοίγματος της αγοράς**. Συγκεκριμένα, το ποσοστό της ΔΕΗ στη λιανική αγορά του Διασυνδεδεμένου Συστήματος διαμορφώθηκε το μήνα Ιούνιο 2017 σε 85,5%, ενώ, σύμφωνα με τον στόχο

για το ίδιο διάστημα, το μερίδιο της ΔΕΗ έπρεπε να ανέρχεται σε 81,24%. Παρά ωστόσο αυτή την ήδη σημαντική απόκλιση και πολύ περισσότερο το γεγονός ότι **εισερχόμαστε στο τελευταίο τρίμηνο του έτους, απέχοντας σχεδόν 10 ποσοστιαίες μονάδες από τον προβλεπόμενο για τον Δεκέμβριο 2017 στόχο του 75,24%, δεν παρέχεται έστω και τώρα η απαραίτητη ώθηση στη συγκεκριμένη διαδικασία που έχουν επιλέξει οι Ελληνικές Αρχές για την αύξηση του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά ηλεκτρισμού. Οι διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας προβλέπουν συγκεκριμένη διόρθωση των μεριδίων αγοράς ανά έτος. Εφόσον λοιπόν ο σκοπός του νομοθετικού πλαισίου είναι η επίτευξη συγκεκριμένου στόχου ανά έτος, επιβάλλεται να διατεθούν οι επιπλέον ποσότητες στους ίδιους χρόνους με τις προγραμματισμένες για το έτος αυτό ποσότητες, ώστε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα να επέλθουν σε σχέση με το έτος αυτό. Είναι δηλαδή επιβεβλημένο εν προκειμένω οι επιπλέον ποσότητες (243 MWh/h) να διατεθούν, να παραδοθούν δηλαδή φυσικά, όπως και οι υπόλοιπες προγραμματισμένες τέτοιες για το σχετικό έτος (εν προκειμένω 2017) και συνεπώς δεν υπάρχει οποιοσδήποτε δικαιολογητικός λόγος να μη δημοπρατηθούν οι ποσότητες αυτές σε μία δημοπρασία μαζί με τις τακτικές ποσότητες. Το άτοπο της προτεινόμενης από το ΛΑΓΗΕ διπλής δημοπρασίας και η μη συνέπεια της πρότασης αυτής με το σκοπό των διατάξεων αποδεικνύεται αν αναλογιστεί κανείς ότι εάν κάποια στιγμή στο μέλλον τεθεί θέμα για μείωση κι όχι αύξηση της προγραμματισμένης ποσότητας αυτή θα πρέπει να υλοποιηθεί μέσω «αρνητικής» δημοπρασίας επιστροφής (!) ενέργειας σε μεταγενέστερο έτος.**

Όσον αφορά στη συνολική ποσότητα που πρέπει να διατεθεί μέσω προθεσμιακών προϊόντων το 2017, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η πρόβλεψη της νομοθεσίας αναφέρεται στο 16% της κατανάλωσης του 2016. Η εφαρμογή αυτής της διάταξης, χρησιμοποιώντας τα τελικά μεγέθη για την κατανάλωση του 2016, οδηγεί στο μέγεθος των 915 MWh/h. Επομένως, και αφού έχουν ήδη διατεθεί 435 MWh/h, θα πρέπει να διατεθούν ακόμα 480 MWh/h (κι όχι 475 MWh/h όπως είναι η πρόταση του ΛΑΓΗΕ). Συνολικά λοιπόν στην τελευταία δημοπρασία του 2017 το προθεσμιακό προϊόν θα πρέπει να ανέρχεται στις **723 MWh/h**.

Με εκτίμηση

Αναστάσιος Καλλιτσάντης
Πρόεδρος